

Update 10-07-20

Corona maatregelen voor ondernemers

Het Ondernemersfonds is voor en door ondernemers. Daarom hebben we (met dank aan RT-MB.V.) een overzicht gemaakt van alle steunmaatregelen die voor onze sector beschikbaar en in ontwikkeling zijn. De omstandigheden veranderen met de dag, we zullen dit overzicht regelmatig updaten en aanvullen.

TOZO - Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers

De TOZO-1 was geldig van 1 maart t/m 31 mei 2020 en de huidige TOZO-2 loopt van 1 juni t/m 30 september 2020. De TOZO staat open voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers die in de knel komen door de Coronacrisis. Ook grenswerkers en AOW'ers komen in aanmerking voor de TOZO. Op de volgende deelregelingen kan men aanspraak maken:

- Maximaal 3 maanden inkomensondersteuning tot aan het sociaal minimum (maximaal € 1.500,31 netto per maand).
- Een lening voor bedrijfskapitaal tot maximaal € 10.157,-.

Zelfstandig ondernemers kunnen aanspraak maken op beide regelingen. De toegekende inkomensondersteuning hoeft later niet te worden terugbetaald. De voorwaarde van de huidige TOZO regeling is dat het inkomen van de partner meetelt bij het vaststellen van de hoogte van de uitkering inkomensondersteuning (partnerinkomenstoets). Alleen huishoudens van de ondernemer met een inkomen onder het sociaal minimum kunnen aanspraak op de inkomensondersteuning maken. De uitkering levensonderhoud kan alleen worden toegekend over de maanden juni, juli en augustus 2020. Wanneer er reeds een uitkering over de één of twee van deze maanden is toegekend vanuit de TOZO-1, dan kan de TOZO nu alleen worden aangevraagd over de nog niet toegekende maanden.

Aanvragen van de TOZO kan vanaf 1 juni 2020 via de woongemeente van de ondernemer. De startdatum kan verschillen per gemeente. Meer informatie over de TOZO vind je [hier](#).

Tegemoetkoming Vaste Lasten MKB (TVL)

De TVL is de opvolger van de TOGS en is bestemd voor het MKB uit de getroffen sectoren uit de TOGS. Deze sectoren staan op de lijst met vastgestelde SBI-codes. Bovenop de tegemoetkoming loonkosten (NOW) krijgen MKB'ers een belastingvrije tegemoetkoming om hun vaste lasten te kunnen betalen. In totaal is er € 1,4 miljard beschikbaar. De tegemoetkoming voor de vaste lasten bedraagt maximaal € 50.000,- per MKB'er voor vier maanden (juni t/m september 2020). De hoogte van de tegemoetkoming is afhankelijk van de omvang van de onderneming, de hoogte van de vaste lasten en de mate van omzetzendering (minimaal 30%). Het is sinds 30 juni mogelijk om voor de TVL een aanvraag in te dienen via het [aanvraagportaal](#) van RVO en is nog aan te vragen t/m 30 oktober 2020. Meer informatie over de regeling vind je [hier](#).

NOW – Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging ten behoeve van behoud van Werkgelegenheid

Via de NOW kunnen werkgevers een aanvraag indienen voor een 'substantiële tegemoetkoming in de loonkosten' en hiervoor een voorschot ontvangen. Het doel is werknemers met een vast én flexibel contract (denk aan uitzendcontracten en oproepcontracten) in dienst te houden en door te kunnen betalen. Wanneer ook ontslag wordt aangevraagd, wordt de subsidie gekort.

De tegemoetkoming kan vanaf 1 maart 2020 voor de maanden maart t/m mei worden aangevraagd. Vanaf 6 juli 2020 kan de aanvraag voor de maanden juni t/m september (NOW 2.0) worden ingediend wanneer er in de aanvraagperiode sprake is van minimaal 20% omzetverlies. Werkmaatschappijen kunnen onder voorwaarden de NOW ook aanvragen op basis van de eigen omzetzaling ook wanneer het concernniveau (nog) geen 20% omzetverlies heeft. Voor werknemers die onder de regeling vallen betekent dit dat hun loon volledig kan worden doorbetaald. Werknemers doen hiermee geen afstand van hun recht op een eventuele WW-uitkering. Er geldt een ontslagboete van 5% van het totale bedrag aan loonkosten wanneer een bedrijf meer dan twintig medewerkers ontslaat zonder akkoord met de vakbond. Werknemers en werkgevers kunnen onderling afspraken maken over de te verrichten werkzaamheden.

Bij het aanvragen van de NOW 2.0 worden werkgevers verplicht werknemers te stimuleren om aan bij- en omscholing te gaan doen. Vanuit het crisisprogramma 'NL leert door' wordt hiervoor € 50 miljoen beschikbaar gesteld waardoor mensen per augustus kosteloos online scholing kunnen volgen en ontwikkeladviezen kunnen krijgen. Meer informatie over het ontwikkeladvies vind je [hier](#).

Ook stemmen werkgevers bij de aanvraag in met de openbaarmaking van bedrijfsgegevens zoals naam, adres, het verstrekte voorschot en vastgestelde subsidiebedrag. Met een Wob-verzoek kunnen ook andere gegevens worden opgevraagd. Meer informatie vind je hier of in dit [informatieblad](#).

Maatregelen Belastingdienst

De Belastingdienst heeft in verband met de Coronacrisis diverse maatregelen getroffen. De belangrijkste zijn:

- De mogelijkheid om betalingsuitstel aan te vragen voor [diverse belastingen](#) is verlengd tot 1 oktober 2020. Het aanvragen van uitstel voor een periode langer dan 3 maanden wordt eenvoudiger voor alle ondernemers. Een ondernemer hoeft maar één uitstelverzoek in te sturen. Per brief kan er een verzoek tot uitstel langer dan 3 maanden worden aangevraagd. Let op dat dit verzoek pas kan worden aangevraagd wanneer er aangifte is gedaan en er een (naheffings)aanslag is ontvangen. Eventuele verzuimboetes hoeven niet te worden voldaan.
- Er kan een verlaging worden aangevraagd van de voorlopige aanslag voor de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting wanneer er een lagere winst wordt verwacht door de Coronacrisis. Getroffen ondernemers betalen dan minder belasting en als de nieuwe voorlopige aanslag lager is dan de reeds betaalde belasting van hetzelfde jaar, wordt het verschil terugbetaald.
- Voor de energiebelasting (EB) en opslag duurzame energie (ODE) is een aparte regeling getroffen. Energieleveranciers krijgen toestemming om in de maanden april, mei en juni geen EB, ODE of de BTW hierover in rekening te brengen bij afnemers.
- Bedrijven met een zogenaamde g-rekening voor de betaling van loonheffingen en BTW kunnen de Belastingdienst verzoeken deze rekeningen te deblokken. Het gaat hier bijvoorbeeld om ondernemers in de uitzendbranche.
- Het percentage voor de invorderingsrente is per 23 maart verlaagd naar 0,01%. Het percentage voor de belastingrente wordt per 1 juli verlaagd naar 0,01% en voor andere belastingmiddelen (waaronder de vennootschapsbelasting) per 1 juni 2020. De Belastingdienst rekent per de aangegeven data met de nieuwe percentages. Als belastingplichtige

hoef je daar niets voor te doen. Deze regeling is verlengd tot 1 oktober 2020.

- De 'gebruikelijk-loonregeling' voor Directeur-grootaandeelhouders (DGA's) mag onder voorwaarden evenredig aan de omzetzaling worden verlaagd.
- Ten aanzien van het urencriterium van 1.225 uur per kalenderjaar wat vereist is om in aanmerking te komen voor de zelfstandigenaftrek, wordt voor de periode van 1 maart 2020 tot 1 oktober 2020 aangenomen dat ten minste 24 uur per week aan de onderneming is besteed ongeacht of dat werkelijk is gedaan.
- Voor de werkkostenregeling (WKR) wordt het percentage van de zogeheten vrije ruimte (tot en met een fiscaal loon van € 400.000,-) verhoogd van 1,7% naar 3%.
- Een verwacht verlies over 2020 mag, voor zover dat verband houdt met de coronacrisis, al over 2019 in aftrek genomen worden. Dit doet men door een 'coronareserve' te vormen, die maximaal gelijk mag zijn aan de winst over 2019. Binnenkort wordt hier meer over bekend.
- Indien door de Coronacrisis tijdelijk niet aan de betalingsverplichting van een hypotheek kan worden voldaan, kan een betaalpauze van maximaal 6 maanden worden verkregen. De pauze kent twee varianten: (1) in plaats van de aflossingsachterstand uiterlijk 31 december 2021 te voldoen, mag deze worden uitgesmeerd over de resterende looptijd (van maximaal 360 maanden) of (2) de resterende lening splitsen, waardoor de maximaal zes maanden achterstand apart binnen bijvoorbeeld vijf jaar wordt afbetaald.
- Vanaf 25 mei tot in elk geval 1 september 2020 hoeven ondernemers die medische en niet-medische mondkapjes verkopen hierover geen BTW te berekenen. Ondernemers behouden hun recht op vooraftrek van de BTW. Meer info vind je [hier](#).
- Het is per 1 juni mogelijk om bijzonder uitstel voor de BPM aan te vragen voor auto's die zijn verkocht en op naam zijn gesteld in mei. Binnenkort komt hier meer informatie over.
- De regeling bijzonder uitstel van betaling is verlengd tot 1 oktober 2020. Meer info vind je [hier](#).

Meer informatie over de belastingmaatregelen vind je [hier](#).

Steunmaatregel voor zorgaanbieders

Zorgaanbieders die door de Coronacrisis in de financiële problemen komen, kunnen financiële compensatie verwachten van Zorgverzekeraars Nederland. Het gaat om zorgaanbieders die niet direct te maken hebben met de zorg aan coronapatiënten. De regeling geldt voor mondzorg, kraamzorg, fysiotherapie, oefentherapie, ergotherapie, wijkverpleging, zittend ziekenvervoer en zelfstandige behandelcentra in de medisch-specialistische zorg. Deze financiële ondersteuning gold voor de periode van 1 maart tot 1 juni 2020. De regeling gaat per 1 mei in en geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 maart 2020 en duurt tot zolang de coronamaatregelen van de overheid van kracht zijn. Meer informatie vind je [hier](#). De financiële compensatie voor een groot deel van de zorgaanbieders is inmiddels verlengd. Tot 1 augustus 2020 voor de instellingen voor gehandicaptenzorg en tot 1 september 2020 voor verpleeghuizen. Meer informatie hierover vind je [hier](#).

Maatregelen voor de cultuursector

Het [maatregelenpakket voor de cultuursector](#) krijgt steeds verder vorm. De culturele sector ontvangt € 300 miljoen van de regering. Dit bedrag is als volgt verdeeld:

- € 153 miljoen is bestemd voor het ophogen van reeds toegekende subsidies voor instellingen die zijn opgenomen in de culturele basisinfrastructuur en voor instellingen en festivals die al meerjarig worden ondersteund.

- € 50 miljoen is bestemd voor het ophogen van de bestaande leenfaciliteit bij het Nationaal Restauratiefonds voor rijksmonumenten.
- € 48,5 miljoen is bestemd voor de zes rijkscultuurfondsen ten behoeve van ondersteuning van cruciale instellingen in regio's en steden, zoals musea, (pop-)podia en filmtheaters.
- € 30 miljoen is bestemd voor het ophogen van de leenfaciliteiten bij Cultuur+Ondernemen, waar bijvoorbeeld vrije theaterproducenten, commerciële festivals en kunstgaleries aan kunnen kloppen. Voorwaarde is wel dat zij de algemene regelingen eerst al maximaal hebben benut.
- € 16,8 miljoen is bestemd voor de investering in de Rijkscultuurfondsen en het Steunfonds Rechtensector, waarmee specifiek makers ondersteund worden.
- € 1,7 miljoen is bestemd voor de uitvoeringskosten.

Ondersteuning landbouw-, tuinbouw- en visserijsector

Naast bovenstaande niet-sectorspecifieke regelingen, zijn ook specifieke regelingen voor de landbouw-, tuinbouw- en visserijsector in het leven geroepen. Het betreft de volgende regelingen:

- **Aanvullende tegemoetkoming sierteelt en onderdelen voedingstuinbouw.** Ondernemers in deze sectoren die in de periode maart t/m mei 2020 ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren meer dan 30% omzetsdaling hebben, komen in aanmerking voor een financiële compensatie van 70% (de overige 30% wordt gezien als ondernemersrisico). Hiervoor reserveert de overheid € 600 miljoen. Een aanvraag indienen kan via het [aanvraagportaal](#).
- **Aanvullende tegemoetkoming fritesaardappeltelers.** Aardappeltelers worden gecompenseerd voor de hoeveelheid fritesaardappelen die zij nog in opslag hebben. De vergoeding geldt voor aardappelen die dit seizoen niet meer verwerkt kunnen worden tot frites en bedraagt 40% van de gemiddelde marktwaarde van de periode september 2019 tot en met februari 2020. In totaal is hier € 50 miljoen voor beschikbaar. Meer informatie over de regeling vind je [hier](#). Een aanvraag indienen kan via het [aanvraagportaal](#).
- **Borgstelling MKB-landbouwkredieten voor corona-overbruggingsfinanciering (BL-C).** Bedrijven die getroffen zijn door de Coronacrisis kunnen een overbruggingskrediet aanvragen. De regels voor de BL-C zijn verder verruimd. Je kunt nu een overbruggingskrediet aanvragen met een maximale looptijd van 4 jaar; dit was hiervoor maximaal 2 jaar. Je hoeft pas na 2 jaar te beginnen met aflossen. Wanneer je kiest voor een langere looptijd dan 2 jaar, dan betaal je een hogere provisie. Door de verruiming kunnen bedrijven die in de kern gezond zijn bij financiers kredieten aanvragen tot een maximum van € 1,5 miljoen. Het ministerie van LNV staat voor 70% borg. Ook worden de provisiekosten van een tijdelijke kredietfaciliteit verlaagd van 3% naar 1,5% en van 1% naar 0,5% voor startende ondernemers en overnemers. Meer informatie vind je [hier](#).

Ondersteuning voor sportverenigingen

Sportverenigingen mogen hun deuren weer openen voor de sport voor jeugd. Een steunpakket helpt sportverenigingen die financieel geraakt zijn door het Coronavirus omdat clubhuizen zijn gesloten en de competities vroegtijdig zijn beëindigd. Het Kabinet stelt € 110 miljoen beschikbaar voor verenigingen. Het grootste deel daarvan (€ 90 miljoen) gaat naar sportverenigingen en is bedoeld om de huur kwijt te schelden over de periode 1 maart tot 1 juni 2020. Daarnaast gaat er € 20 miljoen naar sportverenigingen met een eigen accommodatie.

Per sportvereniging komt er een tegemoetkoming van maximaal € 2.500,-. De regeling is nog niet opengesteld. Meer informatie volgt zodra dit het geval is. Meer informatie vind je [hier](#).

Overige regelingen voor ondernemers

Naast bovenstaande regelingen zijn er nog een aantal andere regelingen voor ondernemers in de maak of worden bestaande regelingen verruimd. Hieronder een korte opsomming:

- **Verruiming van de Borgstelling MKB-kredieten (BMKB), oftewel de BMKB-C.** De regels voor de Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) zijn met ingang 28 april 2020 verder verruimd. Bedrijven kunnen onder gunstiger voorwaarden geld lenen bij de bank. De BMKB is bestemd voor ondernemingen met maximaal 250 werknemers (fte) met een jaaromzet tot € 50 miljoen of een balanstotaal tot € 43 miljoen. Ook kredieten met een looptijd tot vier jaar vallen nu onder de regeling. Het garantiebudget is verhoogd naar € 1,5 miljard. Meer informatie vind je [hier](#).
- **Garantie Ondernemingsfinanciering (GO).** De Garantie Ondernemingsfinanciering bestond ook al en ook voor deze regeling zijn de voorwaarden versoepeld. De regeling is bestemd voor (middel)grote bedrijven die moeilijkheden ondervinden bij het aantrekken van een banklening of -garantie en is vanaf 29 april 2020 officieel opengesteld. De looptijd van een krediet bedraagt zes jaar. De garantie wordt gegeven op bankleningen van minimaal € 1,5 miljoen tot maximaal € 150 miljoen per onderneming. Het maximale garantiepercentage bedraagt 80% voor grootbedrijven en 90% voor het MKB. Het garantiplafond bedraagt € 10 miljard. Meer informatie vind je [hier](#).
- **SEED Capital-regeling.** Ook de bestaande SEED Capital-regeling wordt in het kader van de Coronacrisis verruimd. Het budget wordt verhoogd naar € 32 miljoen. Met de regeling wordt kapitaal verstrekt aan investeringsfondsen ter ondersteuning van innovatieve ondernemingen en start-ups op technologisch- en creatief gebied.
- **Tijdelijke overbruggingsregeling voor flexibele arbeidskrachten (TOFA).** Flexwerkers die als gevolg van de coronacrisis een substantieel inkomensverlies hebben geleden, kunnen vanaf 22 juni t/m 12 juli bij het UWV een aanvraag doen voor de Tijdelijke Overbruggingsregeling voor Flexibele Arbeidskrachten (TOFA). De TOFA is bedoeld als vangnet voor mensen die geen aanspraak kunnen maken op WW-, bijstands- of een andere socialezekerheidsregeling en een tegemoetkoming nodig hebben als bijdrage in de kosten van hun levensonderhoud. De groep mensen die aanspraak kan maken op de regeling is verruimd. Ook studenten komen nu in aanmerking voor de TOFA. Het drempelbedrag wat een werknemer in februari 2020 minimaal heeft moeten verdienen bedraagt € 400. Hier staat een tegemoetkoming van € 550 bruto per maand tegenover voor de maanden maart, april en mei. De tegemoetkoming wordt in 1 keer uitbetaald. Meer informatie vind je [hier](#).
- **Lening bedrijfskapitaal grensondernemers.** Per 18 mei kunnen ondernemers die over de grens wonen en in Nederland hun bedrijf hebben en financieel in de problemen zijn gekomen door de Coronacrisis ondersteuning aanvragen bij de gemeente Maastricht. Maastricht voert deze regeling voor heel Nederland uit. De steun bestaat uit een rentedragende lening van maximaal € 10.157,- die bedoeld is om liquiditeitsproblemen te verminderen. Het rentepercentage van de lening is 2%. De lening moet binnen 3 jaar terugbetaald worden, aflossen hoeft pas vanaf 1 januari 2021. Meer informatie vind je [hier](#).
- **Uitstel van betaling van banken.** De grote Nederlandse banken verlenen zakelijke klanten met een lopend krediet met een uitstaand bedrag tot € 2,5 miljoen uitstel van betaling. Ondernemers krijgen automatisch zes maanden uitstel van betaling voor de rente,

aflossing en kosten van hun lopende zakelijke krediet. Voor rente, aflossing en kosten die per kwartaal achteraf worden betaald, wordt over het eerste kwartaal van 2020 automatisch uitstel verleend. Voor zakelijke klanten met een krediet van meer dan € 2,5 miljoen worden andere oplossingen gezocht.

- **Corona Overbruggingslening (COL) voor startups, scale-ups en innovatieve MKB-bedrijven.** Per 29 april 2020 tot 1 oktober 2020 kan er een aanvraag ingediend worden voor een (COL). Ter bestrijding van de gevolgen van de Coronacrisis heeft het kabinet deze kredietfaciliteit voor startups, scale-ups en innovatieve MKB'ers beschikbaar gesteld. Er is in twee tranches totaal € 250 miljoen beschikbaar voor overbruggingskredieten. De regeling wordt uitgevoerd door de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's). De looptijd van een krediet bedraagt drie jaar met de mogelijkheid tot vervroegde aflossing. De hoogte van de lening varieert van € 50.000,- tot € 2 miljoen met een rente van 3% per jaar. Het streven is om binnen vier tot negen werkdagen aanvragen tot € 500.000,- af te handelen. Meer informatie, de voorwaarden en het aanvraagportaal vind je [hier](#).
- **Klein Krediet Corona (KKC).** Voor kleine ondernemers uit het micro-, midden- en kleinbedrijf met een jaaromzet van minimaal € 50.000,- en die voor de Coronacrisis winstgevend waren, maakt de overheid € 750 miljoen aan overbruggingskredieten beschikbaar. De kredieten van tussen de € 10.000,- en € 50.000,- worden door de banken verstrekt met een maximale rente van 4% en maximale doorlooptijd van 5 jaar. De overheid staat voor 95% garant. Daarnaast betalen ondernemers een eenmalige premie van 2% aan de overheid als vergoeding. Vanaf 29 mei kunnen ondernemers een aanvraag indienen voor het KKC bij hun financier. Meer informatie vind je [hier](#).
- **Focus op scholing en transitie voor personeel.** Om ontslagen personeel te begeleiden naar een nieuwe baan lijkt er budget vrij te komen voor bij- en omscholing. De hoogte en omvang hiervan is nog niet bekend.
- **Vergoeding voor stilleggen vissersvaartuig.** Eigenaren van vissersvaartuigen die kampen met teruglopende omzet als gevolg van de Coronamaatregelen, kunnen vanaf 15 mei 2020 subsidie aanvragen voor het tijdelijk stopzetten van de visserijactiviteiten. Een aanvraag indienen kan via het [aanvraagportaal](#). Meer informatie vind je [hier](#).
- **Tijdelijk Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening.** Het kabinet had in april eenmalig € 11 miljoen uitgetrokken om huis-aan-huiskranten en lokale publieke omroepen te helpen die door de coronacrisis in moeilijkheden zijn geraakt. Dit was niet voldoende waardoor het kabinet heeft besloten om normaal € 24 miljoen uit te trekken om lokale media uit de brand te helpen. Meer informatie vind je [hier](#).
- **Sociale Werkbedrijven.** Sociale werkbedrijven (SW-bedrijven) zijn vanwege de coronacrisis noodgedwongen geheel of gedeeltelijk gesloten. Het kabinet stelt € 90 miljoen beschikbaar voor SW-bedrijven, zodat zij de loonkosten van hun medewerkers door kunnen betalen, ook nu ze tijdelijk thuiszitten (voor de periode 1 maart - 1 juni 2020).
- **Kickstartvoucher.** MKB'ers die geraakt zijn in hun internationale activiteiten en die hier oplossingen voor zoeken, komen in aanmerking voor de Kickstartvoucher. Meer informatie vind je [hier](#). Mocht je de producten in het buitenland willen verkopen, dan kun je gebruik maken van andere vouchers, waaronder: [Coachingsvoucher](#) en [Kennisvoucher](#).
- Vanuit de Economic Board Utrecht (EBU) is de **Utrecht Region Economische Corona Alliantie (URECA)** opgericht met het doel om als regio Utrecht de ondernemers nog beter te kunnen bijstaan in deze Coronacrisis. De Alliantie tracht bij te dragen aan de toegang tot informatie, ondersteuning, slimme monitoring en contact met het netwerk en het signaleren van innovatieve initiatieven. Meer informatie is [hier](#) te vinden.

- Naast landelijke steunmaatregelen heeft ook de **Gemeente Utrecht** steunmaatregelen voor haar ondernemers en zzp'ers in het leven geroepen. Het gaat onder andere om *bijstand voor zelfstandigen, compensatie voor evenementen en belastingmaatregelen*. Een volledig overzicht vind je [hier](#).